

Samen voor een #BeterBreda

Verkiezingsprogramma 2018-2022

Woord vooraf

Beste stads- en dorpsgenoten,

Breda is een prettige gemeente om in te leven en te vertoeven.

We hebben een stad die iedereen wat te bieden heeft. Gezellige winkel- en uitgaanscentra, een diversiteit aan wijken en gemoedelijke en groene dorpen met een groots verenigingsleven en rijk aan evenementen en activiteiten. Breda is een parel. We zijn trots op onze stad en haar dorpen, maar we moeten blijven werken aan een Beter Breda.

Onze inwoners zijn mensen die prima zelf weten wat goed is voor Breda, voor zichzelf, voor hun gezin (in welke samenstelling dan ook) en voor hun wijk, onderneming of vereniging. Wij geloven in de kracht van mensen. We hebben dus geen overheid nodig die alles wil regelen of zich met allerlei details bemoeit en daar op wil sturen; er moet geen sprake zijn van betutteling.

We hebben een gemeente nodig die ons helpt en ondersteunt waar mogelijk en grenzen stelt waar nodig. Van onze overheid verwachten we dat ze ons steunt in onze zorg voor elkaar en opkomt voor degenen die dat zelf niet kunnen. We willen dat de overheid crimineel gedrag niet tolereert en aanpakt. Veiligheid in onze samenleving is een groot goed.

De gemeente zorgt ook voor een schone, veilige leefomgeving. Verenigingen verdienen steun, de vele vrijwilligers willen we samen koesteren. De gemeente kan ons ondernemerschap en onze lokale economie stimuleren. Gezonde Bredase ondernemingen dragen in grote mate bij aan een sterk verenigingsleven en een bruisend Breda. Goede bestuurders dragen er zorg voor dat het huishoudboekje van de gemeente altijd op orde is.

De basis voor het handelen van de gemeente is luisteren naar de bewoners in de stad en de dorpen. Dat vergt een politiek en een ambtelijke dienst die de burgers en bedrijven wil ontmoeten. Hierbij moet Breda gebruik maken van de kracht van verbinding. Verbinding hebben wij de afgelopen jaren steeds naar voren gebracht en waargemaakt. Wethouders, ambtenaren en de gemeenteraad moeten zich verbinden met de burgers en de bedrijven door regelmatig in dialoog te gaan met de burgers, ondernemers, verenigingen en scholen.

Met trots presenteren wij daarom ons verkiezingsprogramma: 10 kernpunten en 7 thema's met concrete ideeën. Alle ideeën zijn gebaseerd op gesprekken met de stad Breda, haar wijken en dorpen. Het CDA verkiezingsprogramma is niet in beton gegoten. We zullen het programma onderhouden en up-to-date houden. Breda is in beweging net als de burgers en de ondernemers.

Vier jaar lang elke dag met u in gesprek blijven en samen bouwen aan een Beter Breda. Dat is de opdracht voor de CDA-fractie die u op 21 maart 2018 kiest.

Bob Bergkamp
Lijsttrekker CDA Breda

Tom Berendsen
Voorzitter CDA Afdeling Breda

Inhoudsopgave

Woord vooraf	2
De 10 kernpunten van het CDA	4
Thema 1 Een leefbaar(der) en mooi(er) Breda	5
Thema 2 Sterke(re) samenleving	9
Thema 3 Zorg voor elkaar	12
Thema 4 Eerlijke economie	14
Thema 5 Breda groen(er)	16
Thema 6 Aantrekkelijk(er) Breda	17
Thema 7 Breda bewust en sociaal hart van de regio	18

De 10 kernpunten¹ van het CDA

Wij staan voor een:

1. **Verbindend Breda.** Daar waar mensen samenkomen, kunt u rekenen op onze steun. Breda benut bewoners- en vrijwilligerskracht door het luisteren naar, ondersteunen en faciliteren van dorps- en wijkplatforms, bewonerscoöperaties en –netwerken, het verenigingsleven en belangenorganisaties.
2. **Dienstbaar en meewerkend Breda.** De gemeente is er voor haar bewoners en ondernemers. Zij zijn de klanten van de gemeente. De gemeente werkt klantgericht en afspraak is afspraak. Om klanttevredenheid te verbeteren worden klantenreviews en verbeterplannen ingevoerd. De gemeente moet luisteren, meedenken en meewerken. Breda denkt in oplossingen en laat aan Bredanaars zelf over wat ze beter zelf kunnen in plaats van de gemeente. Breda ondersteunt initiatieven vanuit de bevolking en bedrijfsleven.
3. **Breda waar iedereen kan werken en ondernemen.** We stimuleren werken en ondernemen. Binnen het stadskantoor is er één ondernemersloket, waar ondernemers terecht kunnen voor snelle en helder antwoorden en waar oplossingsgericht gewerkt wordt.
4. **Breda waar iedereen betaalbaar kan wonen; jong en oud.** Er komt een samenhangend pakket van voldoende, veilige en betaalbare woningen (koop en huur) voor jongeren, ouderen, starters, en alleenstaanden. Er is bijzondere aandacht voor CPO-initiatieven, woningaanpassing om langer thuis te kunnen wonen en het stimuleren van het gezamenlijk en het verzorgd wonen.
5. **Breda met goede (duurzame) voorzieningen.** De aanwezige voorzieningen (zoals opleidingen, spel- en sport, zorg, vrijetijdsbesteding, en natuur) blijven behouden en worden waar nodig verder versterkt, uitgebreid maar vooral ook optimaal gebruikt. Sportverenigingen die hun locatie voor bewonersinitiatieven beschikbaar stellen worden gesteund en geholpen ('Buurthuis van de toekomst').
6. **Mooi Breda zonder verloedering en leegstand.** Het onderhoud aan wegen, fietspaden en groen in de stad, wijken én alle dorpskernen moet beter. Leegstand en verloedering moeten worden aangepakt en voorkomen.
7. **Veilig Breda.** Normen en waarden en fatsoenlijk met elkaar omgaan staan hoog in het vaandel. Overlastgevers worden hard aangepakt. Woon- en verkeersveiligheid moeten verbeterd worden. Wij zijn tegen legale wietteelt in Breda. Coffeeshops moeten verdwijnen van kinderrijke plekken en uit onze woonwijken en winkelgebieden.
8. **Zorgzaam Breda.** We gaan voor zorg dicht bij mensen: één gezin, één plan, het versterken van eigen kracht en de kracht van het sociale netwerk – het betrekken van familie, burens en vrienden.
9. **Breda met oog voor cultuur, tradities en erfgoed.** We zijn trots op onze oude en nieuwe tradities. Dat leidt tot een stad die aantrekkelijk is voor bedrijfsleven, bewoners, studenten en bezoekers.
10. **Breda met regionale en internationale aantrekkingskracht.** Breda investeert in een succesvolle regio, pakt haar rol als centrumstad en werkt goed samen met nabij gelegen steden. De strategische ligging wordt ten volle benut en Breda stimuleert de acquisitie van Benelux hoofdkantoren, internationale congressen en de topsectoren waarin Breda succesvol is: logistiek en de creatieve industrie.

Thema 1: Een leefbaar(der) en mooi(er) Breda

Breda op orde!

Iedereen moet kunnen genieten van de stad Breda. Breda moet veilig en mooi zijn, genoeg betaalbare woningen hebben, een goed onderhouden openbare ruimte hebben en goed bereikbaar zijn. Kortom: Breda en haar dorpskernen moeten op orde zijn en blijven en hierin een voorbeeldfunctie vervullen.

De speerpunten voor een leefbaar(der) en mooi(er) Breda zijn:

1.1 Een goed onderhouden en schone stad

- 1.1.1 De afgelopen jaren is het onderhoud van de openbare ruimte in onze gemeente onder de maat geweest. Het niveau van het onderhoud moet snel omhoog en mag geen sluitpost zijn op de gemeentelijke begroting. Onze gemeente kan mooier, veiliger en duurzamer worden door te investeren in de openbare ruimte (verbeteren speellocaties, versterken openbaar groen en pleinen, behouden monumenten, benutten leegstaande gebouwen, e.d.).
- 1.1.2 Initiatieven van burgers en bedrijven op dit gebied worden gestimuleerd, het gebruik van openbaar vervoer moet worden geïntensiveerd en het programma om publieke gebouwen zoveel mogelijk energieneutraal te maken, moet worden afgemaakt.
- 1.1.3 Het CDA is voorstander van een oplossing voor de hoogspanningsknelpunten. De benodigde financiële middelen zijn nog niet geheel duidelijk. Het geheel zal dienen te passen binnen de komende prioriteiten en begroting. Voor de leefbaarheid in de nabijheid van hoogspanningskabels is het belangrijk om de kans te grijpen rijkssubsidie te gebruiken om deze ondergronds te verkabelen. De komende periode moet hiervoor het geld gevonden en begroot worden wat er nodig is om dit uit te realiseren

1.2 Voldoende (veilige) woningen voor verschillende doelgroepen

- 1.2.1 Inwoners van Breda moeten zo lang mogelijk op de plek kunnen blijven wonen waar zij zelf graag willen. Dit betekent het meer levensloopbestendig maken van woningen. Subsidies voor starters en het plaatsen en het gebruik van mantelzorgunits ondersteunen dit.
- 1.2.2 Het grondbeleid moet slimmer. Faciliteren in plaats van regie voeren - om de wachtlijsten voor sociale huur- en koopwoningen drastisch in te korten en voldoende huisvesting te realiseren voor kleine huishoudens, studenten, arbeidsmigranten en/of statushouders (asielzoekers met een verblijfsvergunning)
- 1.2.3 Een veilige woonplek voor elke jongere is van belang als je studeert, bezig bent met je gezondheid en werkt aan je toekomstplannen (voorkomen en oplossen schulden).

1.3 Veilig Breda

- 1.3.1 Het CDA Breda wil het drugsgebruik in Breda stevig terugdringen. Legalisering van wietteelt past niet binnen die visie. Legalisering draagt niet bij aan vermindering van druggerelateerde criminaliteit, het tegengaan van drugsgebruik in onze samenleving en het beperken van de overlast die de drugsoverlast veroorzaakt. Het stevig terugdringen van de drugsproblematiek en de daaraan verbonden criminaliteit is een topprioriteit voor het CDA Breda. Er moet consequent worden ingezet op het tegengaan van straathandel in drugs, drugstoerisme en het ronselen van jonge dealers.
- 1.3.2 Coffeeshops moeten verdwijnen van kinderrijke plekken en uit onze woonwijken en winkelgebieden. Coffeeshops dienen zo snel mogelijk onder een keurmerk te werken (geven van voorlichting en dergelijke).

- 1.3.3 Wij zijn tegen legalisering van de wietteelt. Als Breda mee gaat werken aan de pilot 'legalisering' omdat de meerderheid van de raad dat wenst, dan moet dat gecombineerd worden met verhoogde veiligheidsvoorzieningen en met een intensieve en doorlopende campagne waarin gewezen wordt op de nadelige effecten van roken, ongezond eten en overmatig drankgebruik.
- 1.3.4 Grensovergang Hazeldonk/Meer is de grootste logistieke 'hot spot' van Europa. Op dit terrein vinden dagelijks net zoveel vervoersbewegingen plaats als in het Havengebied Rotterdam. Hazeldonk/Meer is de poort van Breda. De veiligheid voor medewerkers en chauffeurs laat te wensen over. Maandelijks zijn er meer dan 50 pogingen tot diefstal. Voor drugs en mensensmokkel is het een belangrijke plaats. Het lang en kort parkeren moet gereguleerd en beter gehandhaafd worden. Dit schreeuwt om een structurele oplossing. Lokaal, provinciaal en landelijk kunnen we niet langer weggijken. Overheden justitie en politie dienen daar de komende jaren prioriteit aan te geven. Voor de menselijke maat moeten er sanitaire voorzieningen voor de rondreizende chauffeurs worden geplaatst.
- 1.3.5 Geluidsoverlast (bijvoorbeeld langs het spoor) en vervoer van gevaarlijke stoffen draagt niet bij aan het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Het CDA pleit voor het beperken van deze overlast.
- 1.3.6 Kleine criminaliteit leidt tot overlast en irritatie bij onze inwoners. Daarom stimuleren wij buurtpreventie (bijvoorbeeld een Whatsapp informatieregeling per buurt) en willen wij deze ook voor de komende jaren faciliteren en ondersteunen (bijvoorbeeld via het beschikbaar stellen van middelen, buurtfinanciering).
- 1.3.7 Continuïteit van de buurtpreventie kan verder worden gewaarborgd door buurtpreventie een zogenaamd buurtrecht te geven. Buurtrecht is uitdagingsrecht, biedingsrecht en probeerrecht voor het ontwikkelen van wijkactiviteiten in de meest brede zin. De wijkagenten hebben hierin een belangrijke adviserende en aansturende functie.
- 1.3.8 Contact en afstemming met de politie alsmede buurtbemiddeling (vrijwilligers betrekken bij het oplossen van conflicten tussen buurtbewoners) verdienen blijvende aandacht. We zetten in op meer toezicht en handhaving; waar nodig wil het CDA meer blauw op straat.
- 1.3.9 Woningbouwcoöperaties moeten mogelijkheden krijgen om overlastveroorzakers sneller te mogen uitzetten. De zogenaamde 'Hufferwet' die vanaf 1 juli 2017 van kracht is moet zo snel mogelijk in Breda worden ingevoerd.
- 1.3.10 Jongeren die overlast veroorzaken, moeten een taakstraf krijgen in de eigen wijk.
- 1.3.11 Leegstand van winkels en kantoren en braakliggende terreinen is maatschappelijk ongewenst. Het leidt tot verloedering van het straatbeeld en geeft gevoelens van onveiligheid. Vastgoedeigenaren, ondernemers en gemeente dienen tot een gezamenlijk beleid in deze te komen. Lukt dit niet of levert dit onvoldoende resultaat op, zoals bijvoorbeeld bij Heksenwiel, dan kiezen wij voor het invoeren van een leegstandsverordening met een leegstandtoeslag als een pand langer dan 6 maanden leegstaat.
- 1.3.12 Menselijke waarden en respect zijn in Breda de norm; naar elkaar en zeker richting politieagenten, ambulancepersoneel en de brandweer. Breda is een stad van democratie, solidariteit, tolerantie en openheid. Voor haat, geweld, criminaliteit (waaronder fraude), (seksuele) intimidatie, radicalisering, racisme en extremisme is geen plek in Breda. De gemeente moet waakzaam zijn en optreden tegen misstanden. Ook zoeken we verbinding met en tussen sleutelpersonen en zijn voortvarend met de inzet van politie en justitie in het belang van veiligheid.
- 1.3.13 Babeltrucs worden in toenemende mate gebruikt om bij ouderen binnen te komen. Gemeente en politie moeten meer aandacht besteden aan dit fenomeen en stevig optreden. Goede voorlichting hierin is een belangrijke eerste stap.
- 1.3.14 Voorkoming en een harde aanpak van ondermijnende criminaliteit is essentieel. Daarnaast willen we een tijdelijk stadsverbod voor mensen die dat verdienen, betere bescherming tegen cyberaanvallen en cameratoezicht waar nodig.

1.4 Goede integratie in Breda

De sleutel voor succes van een integratieproces voor immigranten ligt in het creëren van zowel rechten als plichten jegens hun nieuwe leefomgeving.

Daarom bepleiten wij:

- 1.4.1 Dat vluchtelingen met een geldige verblijfsvergunning ook in Breda moeten worden opgevangen.
- 1.4.2 Zo snel mogelijk aanbieden van verplichte taallessen door de gemeente aan nieuwkomers.
- 1.4.3 Dat nieuwkomers worden gestimuleerd en waar nodig verplicht om een vorm van maatschappelijke participatie te vinden, bijvoorbeeld in verenigingsleven, sportclubs, cultuuractiviteiten etc.
- 1.4.4 Dat Bredase scholen met veel kinderen met een buitenlandse achtergrond worden gestimuleerd om op vrijwillige basis 'native speakers' als mentoren te betrekken bij probleemsituaties.
- 1.4.5 Dat er meer aandacht komt voor zowel de waarde als de problematiek van tweetaligheid.
- 1.4.6 Dat er een informatiedesk (meertalig) komt bij de gemeente speciaal gericht op immigranten in Breda: objectief en belangeloos.
- 1.4.7 Dat er speciale aandacht blijft voor Poolse gemeenschap in Breda vanwege onze duurzame band in het kader van de gezamenlijke oorlogsgeschiedenis. Naast steun voor het Generaal Maczek Memorial bepleiten wij initiatieven en projecten die zich richten op integratie van de jongere generatie door middel van cultuur en taal.
- 1.4.8 Dat de banden met zusterstad Wroclaw in dat kader (1.4.7) in concrete acties worden omgezet.

1.5 Breda bereikbaar

- 1.5.1 In de wijken in en rondom het centrum is een grote parkeerdruk. Blauwe zones en parkeervergunningen (tegen gereduceerd tarief of kostprijs) zijn hier goede oplossingen voor; wijken blijven zo goed bereikbaar voor de bewoners.
- 1.5.2 De parkeertarieven in het centrum moeten omlaag, in ieder geval totdat transferia aan de rand van de stad zijn gebouwd. Een mogelijkheid voor het verlagen van tarieven is het verzorgen van gratis (of goedkopere) uitrijkaarten bij besteding van een bepaald bedrag in de Bredase binnenstad. Het CDA gaat daarover graag in gesprek met ondernemers en het Ondernemersfonds om dit verder uit te werken.
- 1.5.3 We vinden het belangrijk om te investeren in goed onderhoud en kwaliteitsverbetering van wegen, parkeervoorzieningen, en dergelijke; in en rondom Breda.
- 1.5.4 De (fietsen)stallingsproblematiek en fietsdiefstal bij het station en in de binnenstad moeten worden aangepakt.
- 1.5.5 Het CDA hecht belang aan het opstellen en uitvoeren van een gemeentelijk fietsbeleidsplan in samenwerking met belangenorganisaties waaronder de Fietsersbond, ANWB en dergelijke!
- 1.5.6 Bedrijventerreinen moeten een betere aansluiting krijgen op het openbaar vervoer. Werknemers moeten op een snelle en veilige manier hun werkplek kunnen bereiken.

1.6 Samen voor een #BeterBreda

- 1.6.1 We koesteren onze gemeente waar het leven goed is. Het CDA is trots op de gezinnen die in hun dorp, wijk, buurt en vereniging een bijdrage leveren aan een #BeterBreda.
- 1.6.2 Helaas zien we ook dat fatsoenlijk met elkaar omgaan en bekommernis geen vanzelfsprekendheid meer is. Het CDA gelooft in de kracht en het eigen initiatief van mensen in hun buurt. Minder regels en lagere lasten geven de nodige ruimte. We willen aandacht geven aan positief gedrag in de openbare ruimte, zodat mensen beter met elkaar omgaan. We stellen scherpe grenzen als het gedrag van individuen het gemeenschappelijk belang en onze veiligheid schaadt.
- 1.6.3 Het CDA wil een gemeentebestuur dat luistert naar wat de burger wil. Samen met de inwoners werken we aan een Beter Breda.
- 1.6.4 We willen zorg dichtbij mensen door ieder gezin dat zorg nodig heeft de juiste aandacht te geven.
- 1.6.5 Omzien naar elkaar. Fatsoen en bekommernis zijn kernwoorden voor goed samenleven in een stad. We willen eenzaamheid bij ouderen voorkomen en verenigingen beter ondersteunen, door geen leges te rekenen als vrijwilligers openbare evenementen organiseren.
- 1.6.6 We willen fraude met uitkeringen beter gaan bestrijden.
- 1.6.7 Ondernemerschap houdt Breda fit. De gemeente moet ondernemers dienstbaar zijn door minder hinderlijke regels en meer persoonlijke aandacht. We beschermen kleinere ondernemers door de winkeltijden niet te verruimen.

Kies CDA en u kiest voor mensen die u kent en naar u luisteren. Wij staan door werk-,buurt- en verenigingsleven al jaren met beide benen in de samenleving. We werken graag met u samen aan een #BeterBreda.

Thema 2: Sterke(re) samenleving

Zet Breda in zijn kracht! *Gelukkig Breda!*

Leren van elkaar en leren omzien naar elkaar begint op school en in je eigen gezin, buurt, dorp of vereniging. Opvoeding, integratie, werkgelegenheid en zorg zijn aspecten waar men elkaar kan helpen en ondersteunen. Dit gebeurt dan ook volop in alle verenigingen, stichtingen en gemeenschappen die Breda rijk is. De sterke elementen uit ons gezamenlijk cultureel erfgoed dragen bij aan deze verbondenheid. Wij kiezen voor het meebouwen aan en ondersteunen van dit sterke netwerk via onderwijs, cultuurbehoud, verenigingsondersteuning en werk in de wijken en buurten. Jong en oud, arm en rijk, nieuwkomers en mensen die niet zo makkelijk meekomen kunnen worden opgevangen door deze sterke Bredase samenleving. Wij gaan voor een sterke samenleving die niet afhankelijk is van de gemeente maar wel door diezelfde gemeente wordt ondersteund en gefaciliteerd.

Daarom willen wij voor een sterke(re) samenleving:

2.1 Aandacht voor vrijwilligers, mantelzorgers en veteranen

Vrijwilligers, mantelzorgers, e.d. dragen en maken de sterke samenleving. Hun werk moet worden gewaardeerd en gefaciliteerd.

- 2.1.1 De gemeente biedt via het verenigingsloket hulp aan verenigingen en stichtingen bij het vinden, waarderen en binden van vrijwilligers.
- 2.1.2 Mantelzorgers krijgen extra aandacht, worden extra ondersteund en kunnen via een steunpunt hun vragen kwijt. Respijtzorg wordt uitgebreid. Een mantelzorgpas geeft mantelzorgers de mogelijkheid gratis of met korting gebruik te maken van diensten, cultuur en/of evenementen.
- 2.1.3 De gemeente stimuleert scholing voor vrijwilligers die actief zijn bij vrijwilligersorganisaties (bijvoorbeeld als bestuurder) zodat zij hun activiteiten als vrijwilliger beter kunnen vervullen, hun vereniging versterken en hun eigen positie op de arbeidsmarkt verbeteren.
- 2.1.4 Via een maatschappelijke stage laten we scholieren kennis maken met vrijwilligerswerk. Zo jong mogelijk krijgen zij hun eigen rol en verantwoordelijkheid binnen de samenleving. Organisaties krijgen waar nodig hulp bij het bieden van stageplaatsen.
- 2.1.5 We willen de aandacht en waardering voor onze veteranen en de positie van defensie op diverse platforms vergroten. Inzet voor de nationale en internationale veiligheid is een groot goed waar wij blijvend dankbaar voor zijn.
- 2.1.6 Vrijwilligersevenementen worden vrijgesteld van leges.
- 2.1.7 Voor de carnavalsverenigingen en stichtingen realiseert Breda in de stad en dorpen één of meerdere bouwlocaties en/of een verenigingsmagazijn en biedt die tegen een gereduceerd (huur)tarief aan.

2.2 Kwalitatieve (top)sportfaciliteiten in wijken en dorpen

Gezondheid geeft kracht. Een gezonde samenleving betekent ook een sterke samenleving die dus volop de gelegenheid heeft om te bewegen en te sporten.

- 2.2.1 De gemeente faciliteert dit via een goede kwaliteit van voorzieningen in dorpen en wijken.
- 2.2.2 Niet alleen (top)sportlocaties zijn op orde maar ook in de dorpen en wijken biedt de openbare ruimte kwalitatieve voorzieningen die uitdagen tot sporten en bewegen.
- 2.2.3 De gemeente onderzoekt de haalbaarheid van een topsporthal voor het binnensporten en het sportonderwijs en inventariseert eventuele knelpunten van bestaande sportlocaties. Voor het CDA is het van belang dat zoveel mogelijk mensen kunnen sporten op goede locaties. De komst van een topsporthal mag de nodige investeringen voor renovatie/nieuwbouw van sporthallen in bijvoorbeeld Princenhage en Bavel niet in de weg staan.
- 2.2.4 Met Deltalent werken we verder aan talentontwikkeling van (toekomstige) topsporters
- 2.2.5 Aan topsporters vragen we daarvoor een tegenprestatie: het invullen van het rolmodel zijn voor Bredase jongeren.
- 2.2.6 Sportclubs die hun accommodatie openstellen voor buurtinitiatieven worden daarbij (financieel en inhoudelijk) ondersteund

2.3 Kracht van gemeenschappen en buurten.

- 2.3.1 De gemeente ondersteunt buurtinitiatieven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van bewonerskracht waarbij iedereen op eigen vermogen kan en mag bijdragen.
- 2.3.2 Met wijken en dorpen maken we wijkplannen, (communicatie)platforms en de burgerbegroting zorgt voor financiële ondersteuning van die plannen. We steunen 'Breda Begroot'.
- 2.3.3 Scholen hebben een belangrijke rol in de dagelijkse vorming van gemeenschappen en buurten en verdienen daarbij ondersteuning.
- 2.3.4 De gemeente pakt haar verantwoordelijk als het gaat om aansturing van de centra voor jeugd en gezin. Ieder gezin dat zorg en steun vraagt of nodig heeft moet in beeld zijn en blijven als dat nodig is.
- 2.3.5 Jeugdwerk en jeugdzorg werken samen om jongeren niet tussen wal en schip te laten vallen, zij verdienen een eigen plek in de gemeenschap.
- 2.3.6 Kinderen en jongeren kunnen tegen gereduceerd tarief amateurkunst beoefenen en sporten als hun ouders het niet op kunnen brengen.
- 2.3.7 Wethouders en gemeenteraadsleden gaan structureel de wijken en dorpen in om met burgers, verenigingen, scholen en ondernemers te spreken.

2.4 Arbeidsparticipatie en Onderwijs

Iedereen mag en moet ook vanuit zijn eigen capaciteiten kunnen bijdragen aan de sterke samenleving.

- 2.4.1 Via de maatschappelijke stages worden scholieren gestimuleerd en bekend gemaakt met (vrijwilligers)werk.
- 2.4.2 Ook als het even niet meezit wordt gezocht naar mogelijkheden tot arbeidsparticipatie en vrijwilligerswerk.
- 2.4.3 Onderwijs is voor iedereen toegankelijk om uiteindelijk ieders talenten te benutten.
- 2.4.4 Het onderwijsklimaat in Breda is goed en ambities van onderwijsinstellingen worden gefaciliteerd om dit klimaat nog verder te verbeteren.
- 2.4.5 Met ondernemers(organisaties), vakbonden, onderwijs en UWV maken we een plan om vooral oudere werkzoekenden (> 55jr.) en schoolverlaters van het Praktijk- en speciaal onderwijs nieuwe kansen te bieden op de arbeidsmarkt. Het CDA wil in de komende bestuursperiode 1000 mensen extra aan het werk helpen uit beide groepen.
- 2.4.6 Door invoer van het meester/gezel principe in het onderwijs verbinden we talentontwikkeling van jongeren en ouderen.

- 2.4.7 Via 'Social Return On Investment (SROI)' stimuleert de gemeente als opdrachtgever de inzet en scholing van mensen die nu moeilijk een baan vinden. Daarover maken we met andere gemeenten in de regio, het UWV en de ondernemers(organisaties) eenduidige afspraken.

2.5 Kracht van cultuur en erfgoed

Cultuur bindt en verrijkt. We zijn trots op onze historie en tradities. Een stad met een divers én kwalitatief goed cultureel aanbod is aantrekkelijk voor bewoners, bedrijfsleven en bezoekers.

Daarom willen wij:

- 2.5.1 Een meerjarig cultuurbeleid waarin de wensen, geuit in de stadsgesprekken met het professionele culturele veld en de inwoners, kritisch verwerkt worden. Een beleid met meer zekerheden voor bestaande cultuurmakers en kansen voor nieuwe initiatieven.
- 2.5.2 Stimuleren dat ieder kind tijdens zijn of haar schooltijd in ieder geval één keer het Stedelijk museum Breda heeft bezocht om het verhaal van onze geschiedenis te leren kennen.
- 2.5.3 Een vorm van toekenning van gemeentelijke subsidies waarin onafhankelijkheid gegarandeerd is.
- 2.5.4 Een duidelijke positie voor amateur cultuurbeleid. Met een stimulans om verbinding te zoeken met professionals.
- 2.5.5 De beste zorg voor het Bredase materiële erfgoed, met een erfgoedbeleid als basis.
- 2.5.6 Een duidelijke stimulans vanuit het cultuurbeleid om het Bredase professionele productieklimaat te verbeteren. Meer kunstenaars - meer diversiteit. Meer aanbod zorgt voor een aantrekkelijkere stad.
- 2.5.7 Meer aandacht voor culturele diversiteit in Breda. Er moet ruimte komen om de dialoog met verschillende culturele achtergronden te stimuleren tot vernieuwing van kunst en cultuur in Breda.
- 2.5.8 Een verdere ontwikkeling van de culturele hoofdstructuur. Het Stedelijk Museum Breda expandeert. Mezz bereikt een breder publiek. De Nieuwe Veste blijft haar functie vervullen voor kunstonderwijs aan getalenteerde jongeren en ouderen en werkt daarnaast samen met amateurorganisaties aan een nieuw plan voor een breder bereik van muziekonderwijs op scholen.
- 2.5.9 Betaalbare en breed toegankelijke cultuureducatie. Muziek, theater, museum en bibliotheek moeten toegankelijk zijn voor iedereen.

Thema 3: Zorg voor elkaar

Breda (ont)zorgt!

Er moet passende zorg zijn voor iedereen, of het nu gaat om senioren, alleenstaanden of om gezinnen met kinderen. Om de juiste zorg te bieden is maatwerk nodig. Hierbij moet degene met een hulpvraag centraal staan. Zorg moet voor iedereen bereikbaar zijn. Wij willen de afstand tussen zorgvrager en zorgverlener zo klein en zo praktisch mogelijk maken.

In de afgelopen periode is de zorg ingrijpend gewijzigd. De gemeente is nu verantwoordelijk voor een groot aantal zorgtaken. Hiermee wordt de zorg dichtbij de burger gebracht. Een ingrijpende wijziging zorgt soms ook voor onduidelijkheid voor sommige hulpvragers. Wij vinden dat niemand tussen wal en schip mag vallen. De zorgverlener, instellingen en de gemeente moeten zich inspannen om de weg naar hulp en de juiste (=passende) hulp te bieden. Het CDA zet daarom ook in de periode 2018-2022 weer in op meer samenwerking tussen verschillende instanties, om de juiste zorg voor iedereen bereikbaar te maken. Het CDA stimuleert een modern burgerschap waarbij alle bewoners van de gemeente behulpzaam zijn, de handjes uit de mouwen steken.

3.1 Een (juiste) plek voor iedereen!

Zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen is een goede ontwikkeling, maar het mag niet ten koste gaan van het welzijn en de gezondheid. Daarom willen wij dat:

- 3.1.1 De komende jaren er meer geschikte en voldoende senioren en – (mantel)zorgwoningen worden gebouwd, zodat mensen in hun vertrouwde omgeving zorg krijgen.
- 3.1.2 De gemeente stimuleert gezamenlijke initiatieven om zorg dichtbij huis mogelijk te maken (Wmo) in woonservicegebieden.
- 3.1.3 Samenwerking tussen gemeente, huisarts, verpleging en andere hulpverleners wordt gestimuleerd en geoptimaliseerd.
- 3.1.4 Indien ouderen of zieken (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen, bijvoorbeeld na een ziekenhuisopname, moet vervangende zorg snel zijn geregeld.
- 3.1.5 We willen mantelzorgers ondersteunen door hen onder meer te ontzorgen; er moet meer ruimte komen voor respijtzorg en dagopvang. Mantelzorgers moeten worden betrokken bij het keukentafelgesprek. Zij moeten een belangrijke rol krijgen in het proces waarbij goed wordt gekeken naar de mogelijkheden van het verlenen van zorg.
- 3.1.6 Initiatieven om wonen en zorg gezamenlijk te realiseren worden ondersteund.
- 3.1.7 Stimuleren van seniorwoningen op geschikte plaatsen voor senioren (in centra, voorzieningen dichtbij).
- 3.1.8 Regels en regelingen worden kritisch beoordeeld door gebruikers, aanvragers en verzorgend personeel. Overbodige regels en voorschriften worden geschrapt en procedures versneld en vereenvoudigd.
- 3.1.9 Ieder gezin dat zorg nodig heeft de juiste aandacht geven. Kleinschalige woonvoorzieningen voor ouderen moeten verspreid over dorpen en wijken ontwikkeld worden. Eerder ingrijpen bij verpleeg- en verzorgingshuizen als deze kwaliteitsafspraken niet nakomen. Als thuiszorg onbetaalbaar wordt, helpt de gemeente.
- 3.1.10 We willen eerder ingrijpen bij verpleeg- en verzorgingshuizen als deze kwaliteitsafspraken niet nakomen.
- 3.1.11 Als thuiszorg voor mensen onbetaalbaar dreigt te worden helpt de gemeente.

3.2 Inzetten op preventie

Wij zetten in op preventie, want voorkomen is beter dan genezen.

- 3.2.1 Er is een steunpunt in iedere wijk en ieder dorp, waar inwoners met een hulpvraag terecht kunnen.
- 3.2.2 Er komt meer ondersteuning voor organisaties en wijkteams die werken aan preventie en vroeghulp.
- 3.2.3 Vereenzaming van ouderen moet worden voorkomen. Dit moet een speerpunt worden van het nieuwe college met een actieplan binnen 100 dagen.
- 3.2.4 Bij een mantelzorgcoach kunnen mantelzorgers terecht voor ondersteuning; het samenwerkingsverband Zorg voor elkaar Breda wordt gevraagd hierin initiatief te nemen.

3.3 Passende zorg

Passende zorg betekent voor iedereen wat anders, mensen moeten waar mogelijk zelf de regie kunnen voeren.

- 3.3.1 Het Persoonsgebonden Budget (PGB) moet beschikbaar blijven voor mensen die zelf hun zorg willen en kunnen organiseren. Een PGB moet mensen ondersteunen bij het vinden van geschikte zorg en niet leiden tot extra regeldruk en rompslomp. Fraude met PGB's moet worden tegengegaan en hard worden aangepakt.
- 3.3.2 Door kritisch te kijken naar het aantal zorgaanbieders per gezin, kunnen middelen worden bespaard om andere zorgvragen te kunnen beantwoorden of in te vullen.
- 3.3.3 Het betaalt inzetten van zorgassistenten (niveau 1 of 2) in de thuiszorg of verstrekken van een vergoeding. Door inschakeling van verzorgenden niveau 1 en 2 snijdt het mes aan 3 kanten: meer hulp en helpende handen, meer banen en professionals worden ontlast.
- 3.3.4 Armoede naast dementie en eenzaamheid aanpakken; armoede is niet alleen een geldprobleem. Iedereen heeft hierin een taak (signaleren, helpen, meedenken, en dergelijke).

3.4 Geestelijke gezondheidszorg

Ondersteuning van kwetsbare personen in hun vertrouwde omgeving willen we bereiken door:

- 3.4.1 Het uitdagen van aanbieders om gezamenlijke projecten te ontwikkelen die leiden tot zinvolle dagbesteding maar wel gecombineerd met diverse doelgroepen.
- 3.4.2 Versterking van de samenhangende aanpak voor verwarde personen; mensen met dementie en dergelijke.
- 3.4.3 Meer middelen om mensen met een ggz-indicatie naar de juiste zorg te begeleiden.
- 3.4.4 Een goede 24/7 beschikbare crisis-ggz beschikbaar te hebben.
- 3.4.5 Dagbesteding en –ondersteuning in de wijk om het sociale netwerk te vergroten.
- 3.4.6 Het ontlasten of ontzorgen van veelal oudere burgers die 'vast' zitten zodat ze er eens echt uit kunnen.

3.5 Jeugdzorg

- 3.5.1 Voorkomen is beter dan genezen (zie ook punt 2); dus voorkomen dat jeugdzorg nodig is.
- 3.5.2 Inzet en kwaliteit van pleegouders verbeteren en hen ondersteunen waar mogelijk.
- 3.5.3 Alcoholgebruik, het gebruik van drugs, roken en gokverslaving voorkomen door meer voorlichting. CDA streeft er naar om elke Bredase scholier minimaal twee keer in zijn schoolcarrière voor te lichten over de gevaren van drugs, alcohol, roken en gokken.

Thema 4: Eerlijke economie

*Breda biedt iedereen kansen en werkt hard aan de toekomst!
Ondernemen houdt Breda fit!*

Het CDA wil een sterke lokale economie met voor iedereen eerlijke en gelijke kansen en met een overheid zonder betutteling. De gemeente moet de lokale economie bevorderen, de regio-functie van Breda en de dorpen versterken, en ondernemingen zoals innovatieve agrarische ondernemingen, familiebedrijven en startups een (proactieve) kans geven. De overheid is er om ruimte en duidelijkheid te geven aan ondernemers

Wij maken de volgende keuzes:

- 4.1 Lokaal ondernemerschap:** Breda investeert gericht in de (topsectoren) logistieke sector en de creatieve industrie (dus geen – ‘resultaat loze’ - versnippering, geen druppels op de bekende “gloeiende plaat”). Bij voorkeur worden er bij aanbestedingen offertes aangevraagd bij lokale ondernemers, worden zij gestimuleerd daarop in te schrijven en wordt er binnen de wettelijke mogelijkheden gestreefd naar de uitvoering door een Bredaas bedrijf
- 4.2 Het midden- en kleinbedrijf,** het mkb, is het fundament van de Bredase economie. Ook vormt het mkb, waaronder veel familiebedrijven, het cement van de lokale samenleving. Het CDA wil een lokale mkb-toets op (nieuw) beleid zodat regels praktisch en uitvoerbaar blijven.
- 4.3 Service gericht:** Breda is service gericht voor ondernemers, of je nu een startup bent, een familieonderneming of een multinational. We bieden met een deskundig ondernemersloket hulp waar vragen aan de gemeente snel en adequaat worden beantwoord met een ‘hoe kan het wel-mentaliteit’. We voeren een review systeem in waarmee ondernemers aan kunnen geven waar de dienstverlening goed werkt en waar niet. Breda blijft voortdurend alert op overbodige of onnodig ingewikkelde regelgeving. Met extra accountmanagers kan Breda goede contacten onderhouden met alle ondernemers in Breda. Breda biedt ook ondersteuning om te starten en/of sneller en beter te kunnen groeien.
- 4.4 Aantrekkelijke stad:** Onze ligging in Europa geeft Breda grote kansen. Breda ontwikkelt zich verder als (inter)nationale speler en stimuleert de acquisitie van internationale congressen en Benelux hoofdkantoren. Een gedegen samenwerking met omliggende steden is economisch en cultureel gezien het enige juiste antwoord. We zijn trots op de internationale school en ondersteunen waar nodig in nieuwbouw en verdere ontwikkeling.
- 4.5 Investeren in de toekomst:** Breda maakt samen met de ondernemers en onderwijsinstellingen een toekomstplan met een stip aan de horizon en de investeringen die nodig zijn om nu en over vele jaren aantrekkelijk en duurzaam te zijn. Uit dit Plan voor Breda komen afgestemde en doelgerichte programma’s tussen onderwijs en ondernemers.
- 4.6 Investeren in iedereen:** Breda heeft een verantwoord MVO-beleid en ‘beloont’ en stimuleert bedrijven die sociaal en duurzaam ondernemen. Breda helpt bij omscholen gekoppeld aan werk. Van mensen met een bijstandsuitkering mag een (maatschappelijke) tegenprestatie verwacht worden. CDA stelt voor een ondernemersprijs in te stellen voor de meest innovatieve studenten.

4.7 Plaats voor agrarisch ondernemen: in Breda is plaats voor gezond en innovatief agrarisch ondernemen. Enerzijds onderhouden we daarmee ons buitengebied, anderzijds zoeken we ook naar kansen om deze belangrijke bedrijfstak zich verder te laten ontwikkelen.

- 4.7.1 Vanuit de gemeente zorgen we voor heldere en eenduidige informatie naar ondernemers over vergunningen en andere relevante thema's. Binnen het in te stellen Ondernemersloket moet specifieke kennis van de agrarische sector aanwezig zijn.
- 4.7.2 We zorgen voor het aanstellen van een 'wijkmanager' specifiek voor het buitengebied.
- 4.7.3 In nieuwe bestemmingsplannen (en het toekomstige omgevingsplan) wordt ruimte geboden voor groei en ontwikkeling (met een langere termijn visie).
- 4.7.4 Een agrarische bestemming die op een bepaald moment wordt omgezet naar andere bestemming (zoals wonen) dient 'bewaard' te blijven voor toekomstige ontwikkelingen, op locaties waar dat mogelijk is.

4.8 Defensie.

Breda is van oudsher een defensiestad. We zijn trots op de mensen die zich inzetten voor onze veiligheid en op hen met een defensieverleden die zich blijvend in onze stad gevestigd hebben.

- 4.8.1 We willen de Bevrijdingsdag van Breda optimaal benutten om deze Bredase veteranen te eren en jongere generaties het belang van vrijheid en verantwoordelijkheid mee te geven.
- 4.8.2 Wij willen de waardering en erkenning van defensie en haar (ex-)personeel helpen vergroten door samen met de in Breda gevestigde onderdelen de verbinding met de maatschappij te versterken.
- 4.8.3 De Nederlandse Defensie Academie (voorheen 'KMA' geheten) is een instituut met landelijke (en internationale) uitstraling. Velen vinden er hun werk. Breda maakt een samenwerkingsplan met de Bredase defensieonderdelen (ook Trip van Zoudtlandt, Luchtmacht) om na te gaan hoe we elkaar verder kunnen ondersteunen en versterken.
- 4.8.4 De defensieonderdelen in Breda zijn belangrijke werkgevers. Wij willen een accountmanager defensie op het stadskantoor als aanspreekpunt.

Thema 5: Breda groen(er)

*Meer kwaliteit door meer groen!
Groen is mooier en slimmer!*

De laatste jaren is de kwaliteit van de groenvoorzieningen in Breda door allerlei bezuinigingen behoorlijk verminderd. In heel Nederland zien we een behoorlijke reductie in het bosareaal (aantal hectare) maar ook minder bomen per hectare. Dit moet een halt worden toegeroepen. Door meer groen en minder afval in de buitenruimte neemt de aantrekkelijkheid en woon- en leefklimaat (inclusief sporten in de buitenlucht) van de stad en haar dorpen toe en verbeteren we de klimaatadaptatie in de stad. Daarnaast dient ook Breda haar steentje bij te dragen aan een beter milieu en verduurzaming van de activiteiten.

Het aandachtspuntenplan voor Breda voor het thema “Groene stad” ziet er volgens het CDA als volgt uit:

- 5.1 We streven ernaar gemeentelijke gebouwen en eigendommen in 2022 op basis van een concreet plan CO2-neutraal te hebben.
- 5.2 We versnellen het verduurzamen van het woningbestand (zonnepanelen, isolatie, e.d.) en mobiliteit (elektrisch rijden, extra laadpalen, extra waterstof - en aardgaslaadplaatsen, fietsverkeer i.p.v. autoverkeer, milieuvriendelijke bevoorrading van het centrum, e.d.) door het instellen van stimuleringsprogramma.
- 5.3 We willen meer groen in de stad door het vergroenen van de schoolpleinen, aanleggen en vergroten van stadsparken, stadstuinen, groene wanden & daken, versterken historische (groene) landschappen en extra bomen en struiken.
- 5.4 We betrekken de bewoners, bedrijven en agrariërs actief bij meer en duurzamer groen in de stad en dorpen en het starten van een voorlichting- en stimuleringscampagne (zoals lastenverlichting bij meer groen).
- 5.5 We stimuleren het systematisch versterken van de flora en fauna en het toenemen van biodiversiteit in bermen en andere groenvoorzieningen (denk aan kleine insecten, bijvoorbeeld bijen).
- 5.6 We willen een schone slimme stadslogistiek en we vragen onze kennisinstellingen waaronder Logistics Community Brabant om te proberen samen de ondernemers in de binnenstad en de transporteurs die hen beleveren te komen tot een project.

Thema 6: Aantrekkelijk(er) Breda

Inspelen op de toekomst en op elkaar!

Breda een mooie stad voor iedereen, gastvrij en toegankelijk!

Het CDA gaat voor een aantrekkelijker Breda. Hiervoor moeten we inspelen op de toekomst en op elkaar. Breda is een stad waar samenwerken en gastvrijheid unieke waarden zijn waardoor het hier goed leven is. Ook is er aandacht voor toegankelijkheid voor mindervaliden in Breda.

Om dit zo te houden en Breda nóg aantrekkelijker en toegankelijker te maken voor de toekomst, stellen wij het volgende voor:

- 6.1 We hanteren het uitgangspunt “Voor elkaar, met elkaar” door onder meer:
  - Stimuleren (maatschappelijke) inzet van ouderen en werkzoekenden;
  - bewoners en belangenorganisaties meer betrekken bij belangrijke beslissingen in de stad;
  - het houden van een bewoners- en bedrijventevredenheidsonderzoek als het gaat om de dienstverlening van de gemeentelijke organisatie; en
  - het vergroten van het aantal woonservice gebieden.
- 6.2 We verbeteren routegeleiding, hebben voorkeur voor ondergrondse tracés, obstakelvrije wandelpaden en voorzieningen (toiletten, verlichting e.d.) in de wijken en dorpen op ‘strategische plekken’ voor minder valide mensen (blinden, slechtzienden, rolstoelers) en bezoekers van Breda. We denken hierbij aan (invalide)toiletten op de Grote Markt (stadserf) en op het Van Coothplein, routegeleding (voor blinden en slechtzienden) in de winkelstraten en Grote Markt met aandacht voor trottoir en op- en afritten, aanpak van het voetgangersdomein in de Molenstraat en nalopen van de bestrating in het centrum op oneffenheden.
- 6.3 Het door de gemeente Breda herformuleren van kwaliteitseisen en hanteren van een nultarief bij leges voor belangrijke culturele feesten, optochten en evenementen (waaronder carnaval) die door vrijwilligers worden georganiseerd.
- 6.4 De gemeente stelt voor iedere buurt materiaal ter beschikking om ook zelf de buurt extra op te ruimen en netjes te houden. Iedere buurt moet de beschikking hebben over goede, groene speelvoorzieningen.
- 6.5 De gemeente zorgt dat belangrijke voorzieningen (opleidingen, sport, zorg, vrijetijdsbesteding, natuur, e.d.) in dorpen en wijken in stand blijven; ook moet worden ingezet op innovatieve oplossingen, zoals het Buurthuis van de toekomst.
- 6.6 Samen met de dorpen, buurten en wijken kijken hoe we de stad mooier en gezelliger kunnen maken (groener, buitenaankleding, pleinen en bebording). Zwerfvuil en graffiti moeten worden aangepakt. Om ‘wilde’ graffiti te voorkomen wil het CDA specifieke plekken in Breda aanwijzen waar graffiti vrij mag worden aangebracht.
- 6.7 Ontwikkeling van het CSM-terrein naar een terrein met aantrekkingskracht en toegevoegde waarde voor de stad. Partijen zullen worden uitgenodigd om daar voorstellen voor in te dienen.

Thema 7: Breda bewust en sociaal hart van de regio

Breda is de spil van West-Brabant

De gemeente Breda speelt een belangrijke rol op sociaal, cultureel en economisch gebied voor de regio. Het CDA Breda wil dat Breda hierin haar verantwoordelijkheid neemt en een voortrekkersrol in de regio vervult. Dat betekent dat Breda moet inzetten op het bieden van een aantal (sub)regionale functies, maar ook een voortrekkersrol heeft op het gebied van subregionale samenwerking met omliggende gemeenten, samenwerking in de regio West-Brabant en samenwerking met de vier andere grote Brabantse Steden verenigd in Brabantstad. Daarnaast biedt de ligging van Breda unieke mogelijkheden voor een samenwerking met Antwerpen en Rotterdam.

In de komende jaren wil het CDA het volgende realiseren:

- 7.1 Goede snel- en ontsluitingswegen:** De gemeente maakt zich hard voor een verregaande en duurzame ontwikkeling van het hoofdwegennet rondom en naar de regio toe. Geef nadrukkelijk aandacht aan de A16 + A27 + A58 + A59, waar nodig ook met ook meer (geluidsarm) asfalt. De ontsluiting van de stad wordt verbeterd met speciale aandacht voor de Zuidelijke Rondweg en de ontsluiting van de Haagse Beemden.
- 7.2 Realiseren van een toerismeplatform:** samen met bewoners/stad, horeca/hotels, musea/activiteiten, onderwijs en mobiliteitsorganisaties (VVV/citymarketing). Toerisme moet worden gestimuleerd.
- 7.3 Goede (sub)regionale en interregionale samenwerking:** een project "Antwerpen als partnerstad" ontwikkelen. De samenwerking met Hoogstraten versterken, ook op gebied van veiligheid en waterkwaliteit. De samenwerking met gemeenten in de subregio, de regio West-Brabant, Brainport Eindhoven en daarbuiten met onder andere de regio Rijnmond/Rotterdam en Brabantstad intensiveren. De aantrekkelijkheid van Breda als stad voor de vestiging van internationale bedrijven moet beter verkocht worden en Breda neemt actief deel aan internationale samenwerkingsverbanden van steden, zoals Eurocities. Het CDA wil samenwerken met universiteiten in omliggende gemeenten.
- 7.4 Snelle spoorverbindingen:** intensiever en goedkoper gebruik van treinvoorzieningen bevorderen. De komst van de HSL richting België ondersteunen en de lobby voor een treinverbinding naar Utrecht doorzetten. De duurzame en rendabele bereikbaarheid van bedrijventerreinen (bijvoorbeeld per spoor) dient ondersteunt te worden.
- 7.5 Een sterke regio.** Goede regionale samenwerking is onmisbaar voor een sterke economie. Regionale samenwerking betekent ook dat in de regio gezamenlijk in de toekomst wordt geïnvesteerd. Breda maakt zich sterk voor een regionaal investeringsfonds dat onder meer in infrastructuur kan investeren.
- 7.6 Een beter evenementenbeleid;** evenementen verbinden inwoners en zijn belangrijk voor de aantrekkingskracht van Breda. Er moet wel een goede balans gevonden worden waarbij rekening wordt gehouden met alle belangen. Ook met de belangen van inwoners en ondernemers in (de omliggende) gebieden zoals de binnenstad. Dat betekent voor het CDA onder meer dat er verdraagbare geluidsnormen en een eerlijke(re) verdeling van luidruchtige evenementen moet komen. Het CDA is ook voorstander van evenementvrije weekenden en één evenemententelefoonnummer waar inwoners met vragen en klachten terecht kunnen. Het CDA wil een aansprekend en gevarieerd evenementenaanbod maar het welzijn en belang van onze inwoners moet daarbij altijd voorop staan.

- 7.7 Breda als onderwijsstad voor jong en oud;** behouden en uitbreiden van opleidingen en zorgdragen voor voldoende en goede studentenhuisvesting.
- 7.8 Behoud en verbetering winkelcentra in dorpen en wijken,** zoals in Teteringen, Haagse Beemden en Tuinzigt. Alleen extra winkels in de stad als dat een toegevoegde waarde biedt.
- 7.9 Goed Openbaar Vervoer (OV)** en goede bereikbaarheid van ziekenhuizen en betaalbare parkeerlocaties. Bedrijventerreinen moeten een betere aansluiting krijgen op het openbaar vervoer, dit is op dit moment nog onder de maat. Werknemers moeten op een snelle en veilige manier hun werkplek kunnen bereiken en verlaten. Het CDA wil een plezierig en laagdrempelig openbaar busvervoer en wil tevens de taxiservice op een hoger kwalitatief en betaalbaar niveau stimuleren.